

הת (מעלה אדומים) 66627-06-25 - אסמאעיל אבו טביך נ' יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות ופיתוח הכפר

בית משפט לעניינים מקומיים במעלה אדומים

ה"ת 66627-06-25 אבו טביך נ' יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות ופיתוח
הכפר ואח'

לפני כבוד השופטת יהודית דורי דסטון

המבקש אסמאעיל אבו טביך ע"י ב"כ עו"ד

נגד

המשיבות
1. יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות ופיתוח הכפר
ע"י ב"כ עו"ד אורי סירוטה
2. קבוצת סיאם לפירות וירקות בע"מ

החלטה

1. כלי רכב נתפס בחשד לביצוע עבירה. לטענת היחידה החוקרת, הנהג סירב להשאיר את מפתחות הרכב, ולפיכך לא היה מנוס מהזמנת שירותי פריצה וגרר. בעל הרכב, לעומת זאת, טוען כי הנהג שיתף פעולה באופן מלא עם מפקחי היחידה החוקרת והשאיר להם את מפתחות הרכב. בחלוף זמן, היחידה החוקרת מסכימה לשחרור הרכב ללא תנאים, אך המגרש שאליו נגרר הרכב מתנה את שחרורו בתשלום דמי אחסנה, הכוללים במקרה זה גם תשלום על שירותי הפריצה והגרירה. האם נכונה טענת היחידה החוקרת, שלפיה מרגע שהסכימה לשחרור התפוס אין ביכולתו של בעל הרכב להתנגד לתשלום ההוצאות הנלוות לתפיסתו של הרכב בגדרי הליך של השבת תפוס? זו השאלה המרכזית המתעוררת במסגרת הבקשה שבפניי.

לצד שאלה זו, מעורר ההליך גם שאלה פרשנית באשר להוראת סעיף 64 לצו בדבר הוראת ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009 (להלן: הצו), המורה כי "בעליהם של טובין שנתפסו [...], או מי שהחזיק טובין בעת תפיסתם, יהיה חייב בתשלום הוצאות תפיסת ואחזקת הטובין, בהתאם להוראות מפקד כוחות צה"ל באזור". באופן יותר קונקרטי, מתעוררת השאלה אם הוראה זו משמיעה כי בעל התפוס יחויב בתשלום ההוצאות הנלוות בכל המקרים, אף מבלי שניתנה הוראה מפורשת של מפקד כוחות צה"ל באזור באשר לכך.

2. הבקשה, שהוגשה ביום 25.6.2025, מכוונת להשבת תפוס - משאית בעלת לוחית זיהוי שמספרה 66-989-32 (להלן: המשאית) - אשר נתפסה על ידי המשיבה 1, יחידת הפיצו"ח במשרד החקלאות (להלן: המשיבה) ביום 18.5.2025, לאחר חצות הליל. המשאית נתפסה במחסום א-זעיים בכניסה לירושלים, בחשד להובלתה של תוצרת חקלאית לתוך שטח ישראל ללא היתר ושלא בנקודת מעבר המותרת למעבר טובין. זאת, בניגוד להוראות הצו בדבר העברת טובין (מס' 1252) התשמ"ח-1988 ולהוראת סעיפים 2(א) ו-3(ב) להודעה בדבר ייחוד נקודות מעבר טובין (יהודה והשומרון), התשע"ו-2016.

3. באותה עת נהג במשאית מר וודיע אבו אלקיעאן (להלן: הנהג). התוצרת החקלאית שעל המשאית היתה בבעלותה של המשיבה 2, קבוצת סיאם לפירות וירקות בע"מ (להלן: החברה), שמחסניה ממוקמים במישור אדומים. יחד עם רכבו של המבקש נעצרה משאית נוספת, בעלת לוחית זיהוי שמספרה 55-039-68 (להלן: המשאית הנוספת), שאף היא הובילה חלק מהתוצרת החקלאית. כעולה מטענות הצדדים בהליך, המשאית הנוספת נמצאת בבעלות החברה ונהג בה עובד מטעמה. בהוראת המשיבה, שתי המשאיות נשלחו לאחסון בחניון שער הגיא (להלן: המגרש).

4. יצוין כבר עתה כי ביום 22.5.2028 הסכימה המשיבה שהמשאית תשוחרר ביום 28.5.2025, ללא תנאים, למעט תשלום דמי האחסנה. אולם, המבקש מסרב לתשלום דמי האחסנה - הכוללים במקרה זה גם עלויות של פריצה למשאית וגרירתה למגרש, ומגיעים לכדי סך של 30,000 שקלים - ולפיכך המשאית נותרה תפוסה בידי המשיבה.

5. הצדדים חלוקים ביניהם הן על קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירה הן על נסיבות התפיסה. בעוד המבקש טוען כי בעת התפיסה הנהג הציג למפקחי המשיבה תעודת משלוח לתוצרת החקלאית, וכי שיתף פעולה באופן מלא עם המפקחים, לרבות הצגת הסחורה, השארת המשאית במחסום ומסירת מפתחות הרכב, המשיבה טוענת כי לא הוצגה תעודת משלוח מקורית, כי התעודה שהוצגה אינה תואמת את הסחורה שנמצאה על המשאית, וכי הנהג נעל את המשאית, לקח עמו את מפתחות הרכב ועזב את המקום. בנסיבות אלה, כך טוענת המשיבה, לא נותר לה אלא להסתייע בשירותי פריצה וגרירה של המשאית יחד עם הסחורה שנתפסה עליה. לשיטתה של המשיבה, ככל שהמבקש מעוניין בשחרור המשאית, עליו לשאת בהוצאות הכרוכות בתפיסה, לרבות שירותי הפריצה והגרירה. אין בכך כדי למנוע ממנו, כך לטענת המשיבה, לנקוט בהמשך בכל הליך אחר, במישור האזרחי, לשיפוי עבור תשלום זה. מכל מקום, לשיטת המשיבה, אין מקום לדון בחבות בתשלום זה במסגרת ההליך הפלילי שנסב על השבת התפוס. זוהי בתמצית, חזית המחלוקת. ומכאן - לפירוט הדברים.

ההשתלשלות הדיונית שקדמה להגשת הבקשה

6. ביום 20.5.2025 הגישה החברה לבית משפט זה בקשה להחזרת תפוס, המכוונת, על פי כותרתה, להשבת התוצרת החקלאית שהיתה על שתי המשאיות (ה"ת 53132-05-25; להלן: ההליך הקודם). הבקשה הוגשה כנגד המשיבה, והמבקש בעניינו לא היה צד להליך.

7. דיון בהליך הקודם התקיים ביום 22.5.2025 בפני חברי כב' סגן הנשיא א' דהאן. לדיון התייצבו בא כוח החברה, עו"ד עודאי חמוד, ומר אסף לוי מטעם המשיבה. בדיון התייחס נציג המשיבה לצו השמדה שניתן על ידי שירות המזון הארצי במשרד הבריאות ביחס לתוצרת החקלאית שנתפסה, אך טרם בוצע באותו שלב, והועלו טענות ביחס לכך. בפרוטוקול הדיון צוין כך:

"בית המשפט מציע הסדר לפיו המשאיות תוחזרנה ביום רביעי 28.5.2025

במידה וב"כ המבקשת סבור כי נגרמו לו נזקים וכי הסחורה והמשאיות נתפסו שלא כדין, יגיש תביעה אזרחית ויוכיח את תביעתו. [...] ב"כ המבקשת: מגיש בקשה נפרדת למשאית השנייה" (עמ' 2 שורות 13-19 לפרוטוקול הדיון בהליך הקודם).

בהחלטה שניתנה בתום הדיון נכתב כך:

"בית המשפט נותן להסכמת הצדדים תוקף של החלטה מסיימת. טענות כל צד שמורות להליך האזרחי. אם תידרש המבקשת לשלם דמי אחסנה יראו בכך מימון ביניים ולא וויתור והיא תהיה זכאית לתבוע בתביעה אזרחית גם תשלום זה" (שם, שורות 25-31).

8. ביום 29.5.2025 הגיש המבקש כאן, במסגרת ההליך הקודם, בקשה שכותרתה "בקשה דחופה למתן הוראות". בבקשה נטען כי בעל המגרש דרש מהמבקש "תשלומים גבוהים מאוד" כתנאי לשחרור המשאית, ובית המשפט התבקש להורות למשיבה להשיב את המשאית לאלתר וללא כל תנאי. בית המשפט (כב' סגן הנשיא דהאן) דחה את הבקשה, וציין כי "בית המשפט נדרש לעניין זה בדיון והוסכם כי חוקיות התפיסה והתשלומים לשחרור יידונו בהליך אזרחי מתאים וכי המימון אינו אלא מימון ביניים".

9. ביום 5.6.2025 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר בהחלטה זו, ובה נטען כי ההליך הקודם נסב על השבת התוצרת החקלאית ולא על השבת המשאית, וכי מכל מקום, המבקש עצמו -

שהוא בעליה - לא היה צד לאותו הליך וממילא ההסכמות שהושגו אינן מחייבות אותו. בבקשה זו פורטו הסכומים שנדרש המבקש לשלם כתנאי לשחרור המשאית: 21,000 שקלים פלוס מע"מ עבור שירותי פתיחה, פריצה וגרירה של הרכב; 1,590 שקלים פלוס מע"מ נוספים עבור גרירת הרכב; 120 שקלים פלוס מע"מ עבור כל יום אחסון; 150 שקלים פלוס מע"מ עבור כל טון תוצרת חקלאית שפורק מהמשאית. לטענת המבקש, בעקבות ויכוח שהתגלע בינו לבין בעל המגרש, עלה רכיב התשלום הראשון לכדי 25,000 שקלים פלוס מע"מ. בבקשה צוין כי סכומים אלה תואמו עם המשיבה ומקובלים עליה, וזאת למרות שהם גבוהים פי כמה וכמה מהמחירון שנתלה בכניסה למגרש (אשר תצלום שלו צורף כנספח לבקשה) וחורגים אף מהסכומים המפורטים ב"מפרט 31/2021 שירותי גרירה ואחסנה של כלי רכב שונים שניתן לגביהם צו/הודעת איסור שימוש" (אשר צורף אף הוא כנספח לבקשה).

10. ביום 8.6.2025 דחה בית המשפט (כב' סגן הנשיא דהאן) את הבקשה לעיון חוזר.

11. ביום 22.6.2025 הגיש המבקש ערר על החלטה זו לבית המשפט המחוזי (עפ"א 49471-06-25). בפסק דינו מיום 25.6.2025 דחה בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ע' זינגר) את הערר, תוך שצוין כי על המבקש לנקוט בהליך עצמאי ביחס למשאית שבבעלותו. בית המשפט המחוזי הדגיש כי על המבקש להבהיר במסגרת אותו הליך, אם לשיטתו ההסכמה הדיונית שאליה הגיעו הצדדים בהליך הקודם אינה חלה עליו, והוסיף כי "מצופה כי תובהר מערכת היחסים אשר בינו [בין המבקש - י' ד' ד'] ובין נוקט ההליך המקורי וכי הדברים יתמכו בתצהיר".

12. בו ביום הזדרז המבקש והגיש - כמצוות בית המשפט המחוזי - בקשה נפרדת להשבת תפוס. זוהי הבקשה שבפניי.

טענות הצדדים בבקשה

13. בבקשה שב המבקש על טענותיו כפי שהוצגו בהליך הקודם, והדגיש כי תפיסת המשאית נעשתה ללא כל הצדקה שבדין. לשיטת המבקש, אף אם התעורר חשד ביחס לתוצרת החקלאית, לא היה כל מקום לתפיסת המשאית, שאינה בבעלות החברה, בפרט כאשר לא ניתנה לו כבעל המשאית הזדמנות להשמיע את טענותיו. המבקש הוסיף כי במעמד התפיסה "נהג הרכב מטעם המבקש עוכב ונחקר על ידי יחידת הפיצו"ח. בסיום החקירה שוחרר, תעודת הזהות שלו הוחזרה לידי, והוא התבקש לעזוב את המקום במונית, בעוד שהמשאית נותרה במקום - כשהמנוע כבוי, הדלתות פתוחות, המפתחות בתוך הרכב, הרמפה והווילון פתוחים, והרכב תחת פיקוח היחידה העוצרת" (פסקה 5 לבקשה). לבקשה צורף תצהיר מטעם המבקש, בו צוין, בין היתר, כי הוא מספק שירותי הובלה לחברות שונות, החברה בכללן. עוד צוין בתצהיר כי בעת התפיסה הניח הנהג את מפתחות הרכב במשאית, ושם הם נותרו.

14. ביום 29.6.2025, בשל יציאתו של כב' סגן הנשיא דהאן לשירות מילואים, הועברה הבקשה לטיפול. בהחלטתי שניתנה באותו יום הוריתי על קיום דיון בבקשה למחרת.

15. לדיון התייצבו המבקש ובא כוחו, וכן נציג המשיבה ומפקח חוקר מטעמה. במסגרת הדיון טען נציג המשיבה כי המשיבה הסכימה זה מכבר לשחרור המשאית, והוסיף, לשאלת בית המשפט, כי המשיבה אינה מוכנה לשאת בעלויות האחסנה. לבקשת הצדדים הוריתי על הגשת תשובה בכתב וכן על קיום דיון נוסף בבקשה ביום 2.7.2025, תוך שציינתי בהחלטתי כי לקראת דיון זה "הצדדים יביאו את כל ראיותיהם לענין הראיות לכאורה לביצוע העבירה וכן לענין נסיבות התפיסה".

16. ביום 2.7.2025 הגישה המשיבה את תגובתה, ולצדה בקשה לסילוק על הסף של הבקשה להשבת תפוס. בעיקרו של דבר, המשיבה טענה כי "כלי הרכב נשוא הבקשה שוחרר מבחינת היחידה בתאריך 28.5.2025" בעקבות ההסכמה הדיונית שאליה הגיעו הצדדים במסגרת ההליך הקודם, וכי אין מקום לשנות מהסכמה זו, אשר קיבלה תוקף של החלטה. המשיבה הוסיפה כי המבקש לא הבהיר בתצהירו את טיב יחסיו עם החברה, וזאת בניגוד להנחייתו של בית המשפט המחוזי בפסק דינו. המשיבה טענה בענין זה, כי היה על המבקש לצרף תלושי שכר וחשבוניות להוכחת היחסים העסקיים בינו לבין החברה.

17. לגוף הדברים, ובמישור העובדתי, טענה המשיבה כי בניגוד לגרסת המבקש, התשלום שנדרש עבור שחרור המשאית הוא תוצאה ישירה של "מעשיו של שליחו [של המבקש]", נהג המשאית, שבמהלך האירוע בחר לנעול את המשאית, להשאירה במקום בו נתפסה, מעבר א-זעיים, תוך הפרעה לעבודה התקינה של המעבר, לנעול אותה, לקחת את המפתח של המשאית ולעזוב את המקום" (פסקה 3 לתגובה). עוד נטען כי נהג המשאית סירב לשתף פעולה עם מפקחי המשיבה, באופן שלא הותיר ברירה אלא להזמין בעל מקצוע שיפרוץ את המשאית, יניע אותה ויגרור אותה עם התוצרת החקלאית למגרש.

18. במישור הנורמטיבי, טענה המשיבה כי בהתאם להוראת סעיף 64 לצו, תשלום הוצאות תפיסתם ואחזקתם של טובין שנתפסו - יוטל על בעליהם של הטובין, וממילא על המבקש לשאת בעצמו בתשלומים הנדרשים לצורך שחרור המשאית. המשיבה הדגישה, כי תשלום דמי האחסנה הוא "עניין כספי בעל אופי 'אזרחי'" שאין מקום לדון בו במסגרת ההליך דנן, שהוא הליך פלילי. לפיכך, כך נטען, על המבקש לשלם כל תשלום שנדרש ממנו על ידי בעל המגרש על מנת לשחרר את המשאית, וביכולתו לנקוט בהמשך בהליך אזרחי אם הוא סבור שגורם אחר נדרש לשאת בהוצאות שנגרמו לו.

19. בהחלטתי שניתנה באותו יום (2.7.2025) דחיתי את הבקשה לסילוק על הסף, תוך שציינתי כי יש מקום לבירור הבקשה להשבת תפוס לגופה.

הדין בבקשה

20. לבקשת הצדדים, הדין נדחה והתקיים בסופו של דבר ביום 10.7.2025.

21. במהלך הדין העיד הנהג מטעם המבקש. לפי גרסתו, הוא שיתף פעולה באופן מלא עם המפקחים, הציג להם את תעודת המשלוח (שהוגשה וסומנה מב/1) ומסר את תעודת הזהות שלו, פתח את המשאית והציג את הסחורה, ולאחר שהמפקחים התרשמו שיש קושי עם תעודת המשלוח, כיבה את המנוע כאשר נדרש לכך, והמתין ליד המשאית. בהמשך התקשר לאיברהים סיאם מהחברה, ולבקשתו - גם לזכריא, אחיו של איברהים, שהגיע למקום. בשלב מסוים הוא התבקש להציג את "האישורים של הרכב", ועשה כן. עוד הוא התבקש לחתום על דוח התפיסה, אבל איברהים ביקש ממנו לא לחתום והוא פעל על פי הנחייתו. לדבריו, הוא היה עד ל"מחזה לא נעים שהוא [זכריא] דיבר בצורה בוטה עם סולו [מפקח מטעם המשיבה]" והוא מצא לנכון להתנצל על התנהגות זו של זכריא (עמ' 8 שורות 17-18 לפרוטוקול). הוא הוסיף כי לא קיבל הזמנה לחקירה, ומיוזמתו הגיע להיחקר במשרדיה של המשיבה. בחקירתו הנגדית ציין כי הוא עובד שכיר של חברת אבו עלקיאן בשיר שעוסקת בשיווק פירות וירקות, ומועסק כנהג. לעיתים הוא משתמש במשאית לצורך ביצוע עבודות הובלה נוספות, באישור המבקש. הוא עשה הובלות עבור החברה פעמים ספורות גם בעבר.

22. המשיבה, מצידה, לא זימנה עדים אשר נטלו חלק באירוע התפיסה והסתפקה בהגשת תיק החקירה.

23. במסגרת הדין, שב בא כוח המבקש על טענותיו כפי שנטענו בכתובים והוסיף כי ההליך הקודם לא עסק כלל במשאית, אלא בשחרור התוצרת החקלאית והמשאית האחרת, שהיא בבעלות החברה. עוד נטען, כי אף אם קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירה על ידי החברה או מי מטעמה, לא היתה כל הצדקה לתפיסת המשאית אלא לכל היותר לתפיסת הטובין שעליה בלבד. לשיטת בא כוח המבקש, במסגרת הבחינה של הצדקת התפיסה, יש לבחון את היסוד הנפשי של הנהג והמבקש (בעל המשאית) בביצוע העבירה, ובענין זה נטען כי תעודת המשלוח שנמסרה לנהג מהחברה, ושאותה הוא הציג בפני המפקחים, נחזתה להיות תעודה תקינה, ולא היה לנהג או למבקש כל יסוד לפקפק בכשרותה. בא כוח המבקש הדגיש, כי אף אם החברה צריכה לשאת בעלויות האחסנה, המשמעות היא שהמשיבה צריכה לגבות את התשלום ממנה בהליך נפרד, ולא ניתן לעכב את שחרור המשאית לצורך כך. לבסוף נטען כי המשיבה לא זימנה עדים לדין ואף לא הציגה לעיון המבקש את דוחות הפעולה מתוך חומר החקירה, וממילא היא לא הוכיחה את טענותיה באשר לנסיבות התפיסה.

24. בא כוח המשיבה, מנגד, שב אף הוא על טענותיו והדגיש כי במסגרת בחינת התשתית הראייתית שהצדיקה את התפיסה, אין רלוונטיות לבחינת היסוד הנפשי של המבקש או של

הנהג. אף לגוף הדברים, כך נטען, אין התאמה בין תעודת המשלוח שהציג הנהג למפקחים בעת האירוע לבין זו שנשלחה מאוחר יותר על ידי החברה, במסגרת החקירה. בא כוח המשיבה הוסיף וטען, כי ככל שבפי המבקש טענות בדבר תשלום דמי האחסנה, עליו לנקוט בהליך מתאים נגד החברה, שהיא הגורם שהשתמש במשאית שבבעלותו לצורך ביצוע העבירה. בא כוח המשיבה ציין כי לא בכדי נמנעה החברה מלהתייבב להליך זה, הגם שהיא צד לו. בא כוח המשיבה הדגיש, כי תשלום דמי האחסנה הוא "סעד כספי" שאין מקומו להתברר במסגרת הליך זה, וכל החלטה אחרת עלולה ליצור סתירה בין תוצאותיו של הליך זה לתוצאתו של ההליך הקודם.

דיון והכרעה

25. ארבע הן המחלוקות הדרושות להכרעה בהליך זה.

המחלוקת הראשונה - מחלוקת עובדתית מטיבה - היא בשאלת קיומו של חשד סביר לביצוע עבירה, באופן המקיים סמכות תפיסה. בהקשר זה, נדרשת הכרעה גם בטענות משנה שהעלה בא כוח המבקש: ראשית, כי אף אם מתקיים חשד סביר, הוא מצדיק לכל היותר את תפיסתה של התוצרת החקלאית, ולא את תפיסתה של המשאית; ושנית, כי יש מקום לבחון את היסוד הנפשי של בעל המשאית ושל הנהג שהוביל את הסחורה, במנותק מהיסוד הנפשי של האורגנים בחברה שחשודים בביצוע העבירה.

המחלוקת השניה - מחלוקת משפטית באופיה - היא בשאלה אם מוצדק לדון בהוצאות הכרוכות בתפיסה, לרבות תשלום עבור פריצה לרכב וגרירתו, במסגרת ההליך הפלילי של בקשה להשבת תפוס.

המחלוקת השלישית - אף היא משפטית - היא בשאלת פרשנותו של סעיף 64 לצו, ובאופן קונקרטי, אם נקבע בו שבכל המקרים יישא בעל הטובין או המחזיק בהם בעת התפיסה בדמי האחסנה.

המחלוקת הרביעית היא בשאלה העובדתית מי יידרש לשלם במקרה זה בהוצאות הכרוכות בתפיסה, בהתחשב בגרסאות שהוצגו.

אדון בכל אלה על פי סדרן, קומה על גבי קומה.

קיומה של עילת תפיסה

26. סעיף 60(א) לצו, העוסק בסמכות התפיסה, מורה כך:

"(א) רשאי כל חייל או רשות מוסמכת שנתמנתה לכך לתפוס ולעצור סחורות, חפצים, בעלי חיים, תעודות, או כל דבר (להלן בסימן זה טובין), שיש להם טעם לחשוד:

- (1) שנעברה או שעומדים לעבור לגביהם עבירה על צו זה;
- (2) שניתנו כשכר או תגמול בעד ביצוע עבירה או יועד להיות שכר או תגמול בעד ביצועה, ניתן כתוצאה כאמור או כאמצעי לביצועה;
- (3) שהשתמשו בהם בעשיית כל עבירה כאמור או כאמצעי לביצועה או לשם הקלה על ביצועה;
- (4) שהם עשויים לשמש כראיה לכל מעשה עבירה על צו זה;
- (5) שהם רכוש של התאחדות בלתי מותרת".

בעניינו, החלופה הרלוונטית שיכולה להקים סמכות שבדין לתפוס את המשאית (ולא רק את הטובין שעליה) היא זו המצויה בסעיף קטן (3), שלפיו קמה עילת תפיסה בהתקיים "טעם לחשוד" שהשתמשו במשאית בעת ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה. יצוין כי עילת תפיסה דומה מעוגנת בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה), בהתקיים "יסוד סביר להניח" כי חפץ שימש אמצעי לביצוע עבירה.

27. לאחר שבחנתי את תיק החקירה שהוגש לעיוני, לרבות המסמכים שסומנו על ידי, מצאתי כי אכן קיים חשד סביר לביצוע עבירה של הכנסת תוצרת חקלאית לישראל ללא היתר ושלא בנקודת מעבר מותרת למעבר טובין. עוצמתן של הראיות שנאספו עד כה (אשר מטבע הדברים לא ניתן לפרטן בשלב זה) אמנם אינה גבוהה, אך התרשמתי כי די בתשתית הקיימת כדי להקים עילת תפיסה.

28. איני מקבלת את פרשנותו של בא כוח המבקש, שלפיה יש מקום לבחון, לצורך הצדקת התפיסה, את היסוד הנפשי של הנהג או המבקש. עילת התפיסה קמה, על פי החלופה הרלוונטית המנויה בסעיף 60(א)(3) לצו, בהתקיים טעם לחשוד שנעשה שימוש בטובין כאמצעי לביצוע העבירה. הא ותו לא. לפיכך, אף אם הנהג סבר כי תעודת המשלוח שנמסרה לו היא ללא רבב, אין בכך כדי למנוע את תפיסת המשאית, שבה על פי החשד הובלה התוצרת החקלאית שאינה מורשית. בעוד היסוד הנפשי של הנהג או המבקש רלוונטי לבחינת התשתית הראייתית המצדיקה את העמדתם לדין - ככל שהדבר יישקל - אין בכך כדי להשליך על עצם ההצדקה לתפיסה (וממילא לקביעת תנאים לשם שחרור התפוס).

האם מוצדק לדון בהוצאות הכרוכות בתפיסה במסגרת בקשה להשבת תפוס?

29. בסוגיה זו, אני סבורה כי הדין עם המבקש. שאלת ההוצאות הנלוות לתפיסה כרוכה ומשולבת בבקשה להשבת התפוס - וזאת במקרה שבו בעל הטובין או המחזיק בהם נדרש לשלם את ההוצאות כתנאי לשחרור התפוס. ההפרדה בין שני אלו היא מלאכותית ועלולה לגרום עגמת נפש וטרחה רבה לבעל הטובין שנתפסו. כשם שאין הצדקה ליחד הליך משפטי נפרד לשאלת ההוצאות שייפסקו לבעל דין שזכה בהליך אזרחי (או לנאשם שזוכה בדינו, ככל שיעתור לכך), כך אין הצדקה להורות לבעל טובין לשלם את דמי האחסנה הנדרשים ממנו ולאחר מכן לנהל הליך נפרד בשאלת השיפוי על אותו תשלום (ככל שאין הסכמה דיונית לכך).

30. לאמיתו של דבר, המקרה הנדון מדגים היטב את הדברים: בנסיבות שבהן המשיבה הסכימה זה מכבר להשבת המשאית ללא כל תנאי, יש קושי ב"עצימת עיניים" אל מול הדרישה שהציב המגרש לצורך העברת התפוס לידי בעליו. ודוק: ככל שאכן מוצדק שהמבקש הוא שיישא בתשלום דמי האחסנה, אין פסול בדרישת המשיבה כי השחרור יעשה בכפוף לביצוע התשלום. אולם, אם יש יסוד להניח שדווקא המשיבה היא זו שצריכה לשאת באותו תשלום, וכאשר בלעדיו לא ניתן יהיה להשלים את הליך ההשבה - הרי שהטענות ביחס לאותו תשלום הן חלק אינטגרלי מהבקשה להשבת תפוס.

31. הקושי בעמדת המשיבה אף גובר כאשר מביאים בחשבון את העובדה שהמבקש - בעל התפוס - לא היה צד להליך הקודם, ועל אף זאת, ביקשה המשיבה להחיל עליו את ההסכמות הדיוניות שאליהן הגיעו הצדדים במסגרת אותו הליך. קביעותיו של בית המשפט בהליך הקודם שרירות וקיימות כלפי החברה, אך אין בהן כדי ליתר את ההכרעה בהליך דנן; לא בכדי ציין בית המשפט המחוזי בפסק דינו כי ביכולתו של המבקש לנקוט בהליך עצמאי, וכך אכן עשה. במאמר מוסגר אוסיף, כי אכן יש טעם בטענת המשיבה באשר לאי התייצבות החברה בהליך זה. אולם, התנהלות זו של החברה אין בה כדי להשליך על הסעד המבוקש על ידי המבקש עצמו, שלא הוכח כל קשר בינו לבין החברה, מלבד קשר עסקי מזדמן.

32. מטעם זה, לא מצאתי לקבל את עתירת המשיבה למחיקת הבקשה להשבת תפוס על הסף, ואף לא מצאתי לעשות כן גם לאחר שמיעת טענותיה בדיון.

פרשנותו הלשונית והתכליתית של סעיף 64 לצו

33. בכל הנוגע לנשיאה בהוצאות התפיסה והאחזקה, כולל הצו בסעיף 64 לו הוראה ייחודית, שזו לשונה:

"בעליהם של טובין שנתפסו לפי סימן זה, או מי שהחזיק טובין בעת תפיסתם, יהיה חייב בתשלום הוצאות תפיסת ואחזקת הטובין, בהתאם להוראות מפקד כוחות צה"ל באזור".

פרשנות לשונית של הוראה זו מלמדת כי הוצאות התפיסה והאחסנה ישולמו על ידי בעליו של התפוס או מי שהחזיק בו בעת התפיסה, ככל שתינתן הוראה של מפקד כוחות צה"ל באזור באשר לתשלום כאמור. במילים אחרות, האפשרות לחייב את הבעלים או המחזיק בהוצאות התפיסה והאחזקה, היא סנקציה העומדת בפני עצמה, וממילא היא אינה מחייבת את המשך תפיסת הרכוש לשם הבטחת התשלום. אשר על כן, ככל שהטובין נתפסו מלכתחילה לצורך הליך פלילי, אך לפי החלטת היחידה החוקרת הם אינם נדרשים עוד לצורך החקירה או לצורך חילוטם בתום ההליך, לא ניתן להתנות את שחרורם בתשלום הוצאות התפיסה.

34. פרשנות זו עולה בקנה אחד עם תכלית התפיסה לפי הוראת סעיף 60(א) לצו, אשר בדומה לתפיסה לפי הוראת סעיף 32(א) לפקודה, נועדה למניעת ביצוע עבירות בעתיד, או לחילוט התפוס בתום ההליך הפלילי, או לצורך הצגת התפוס כראיה במשפט (ראו: בש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל, עמ' 10 (12.3.2006)). מאחר שהדרישה לתשלום דמי תפיסה ואחזקה חורגת מתכליות אלו, ויש בה כדי לפגוע פגיעה ממשית בזכות הקניין של בעל הטובין, מן הראוי לפרשה במנותק מהדיון בעילת התפיסה ובהצדקה להמשך החזקת התפוסים גם לאחר השלמת החקירה.

35. המסקנה הנלמדת מכך היא כי בעוד שלפי הוראת סעיף 64 לצו, מפקד כוחות צה"ל באזור יכול לחייב את בעל הטובין או המחזיק בהם בשיפוי על הוצאות התפיסה והאחזקה, אין הצדקה לעשות כן במסגרת קביעת תנאי שחרור לטובין שנתפסו לצורך הליך פלילי. שחרור התפוס לחוד, והתשלום בעד אחסנתו לחוד (ראו והשוו פסק דינו של בית המשפט הצבאי לערעורים באיו"ש: עד"י (איו"ש) 1131/23 אבו דאהוק נ' המנהל האזרחי לאיו"ש - ענף תשתיות, פסקה 75 (28.2.2023). כן ראו: ע"א (י-ם) 24930-09-23 משולמי נ' מדינת ישראל - משרד הביטחון מת"ק איו"ש, פסקאות 31-33 (5.4.2024)).

36. במקרה דנן, לא הוצגה כל הוראה של מפקד כוחות צה"ל באזור המורה כי על המבקש לשאת בתשלום הוצאות התפיסה והאחסנה של המשאית, לרבות עלויות הפריצה וגרירתה למגרש. לפיכך, מונחת הסוגיה לפתחו של בית המשפט, בהתאם לראיות שהציגו הצדדים. להכרעה בסוגיה זו אעבור כעת.

האם בנסיבות המקרה דנן על המבקש לשאת בהוצאות הכרוכות בתפיסת המשאית?

37. לשיטת המשיבה, הנהג שנהג במשאית בעת התפיסה סירב למסור את מפתחות המשאית, ולפיכך לא עמדה בפני המשיבה ברירה אלא לפרוץ את המשאית ולגרור אותה למגרש. ממילא, לשיטתה, המבקש נדרש לשאת בעצמו בהוצאות הכרוכות בתפיסה. מנגד, לשיטת המבקש, הנהג שיתף פעולה באופן מלא עם המפקחים ומסר להם את מפתחות הרכב ועל כן אין לחייבו בהוצאות הכרוכות בפריצה ובגרירה, ככל שנגרמו.

38. לאחר ששמעתי את עדותו של הנהג ועיינתי בתיק החקירה, מצאתי כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי שהנהג נמנע מלמסור למפקחי המשיבה את מפתחות הרכב. לאמיתו של דבר, לא ניתן לשלול שכלי הרכב שנפרץ ונגרר למגרש, בהיעדר מפתחות לרכב, היה דווקא המשאית הנוספת שהיתה מעורבת באירוע, ולא המשאית שבבעלות המבקש. אף אם המשאית מושא הבקשה נפרצה ונגררה גם היא, לא שוכנעתי כי היה בכך צורך, וכי הדבר לא נעשה בשל טעות מצד מפקחי המשיבה.

39. מן הראוי לפתוח בכך שעדותו של הנהג - שלפיה מסר את מפתחות הרכב - היתה מהימנה בעיניי. הגרסה שהציג בעדותו היתה דומה לזו שהציג עוד בחקירתו, שהתקיימה יום לאחר האירוע, בטרם קיבל ייעוץ משפטי (כאמור בטופס החקירה). בחקירתו מסר בענין זה כי בעת שאיבריהם וזכריא סיאם נכנסו למשרדי המשיבה במחסום הוא עצמו נשאר ליד המשאית "כשהמשאית לא מונעת והמפתח ברכב" (עמ' 2 שורה 24 לחקירת הנהג מיום 19.5.2025). כאשר הוצג לו בחקירתו, שלא היה מפתח במשאית כשהגיע הגרר, השיב: "אני השארתי מפתח במשאית ולא יודע מה עשו איתו. אני כבר לא הייתי שם הייתי ברכב של זכריא [כך במקור] מחוץ למשאית" (שם, עמ' 5 שורות 19-21).

40. אמנם, מספר דו"חות פעולה ומזכרים בתיק החקירה מלמדים כי הנהגים של שתי המשאיות לא מסרו את מפתחות כלי הרכב למפקחים והיה על כן צורך בפריצתן וגרירתן מהמקום (בענין זה אפנה לדו"ח פעולה שמספרו 3903 מיום 30.6.2025; לדו"ח פעולה שמספרו 3912 מיום 1.7.2025; לדו"ח פעולה שמספרו 3918 מיום 1.7.2025; ולזכ"ד מיום 18.5.2025). לצד זאת, בדו"ח הפעולה שמספרו 3759 מיום 21.5.2025 צוין כי "לאחר שעות המתנה רבות סמוך לשעה 14:30 לערך זכריא הביא לאורן [עובד של המגרש - י' ד' ד'] מפתח של משאית אחת, משאית נוספת הועמסה על גרר". מכאן נלמד לכאורה, כי רק משאית אחת נגררה, ואילו האחרת לא נפרצה. למרות שמספרי לוחות הזיהוי של שתי המשאיות צוינו בדו"ח פעולה זה, לא צוין איזו מהן נגררה. על כך יש להוסיף - וזוהי ראיה מכרעת לצורך הדיון - כי בדו"ח התפיסה של המשאית הנוספת צוין כי "הנהג סירב לפתוח את המשאית ולכן לא ניתן לדעת את הכמות המדויקת שיש במשאית". הערה דומה לא צוינה בדו"ח התפיסה של המשאית מושא הבקשה.

41. עיון בתיק החקירה מעורר אפוא ספק אם אכן היה צורך לפרוץ למשאית. דו"חות הפעולה

והמזכרים השונים בתיק החקירה מותירים סימני שאלה, שהמשיבה לא סיפקה להם מענה. חרף החלטתי מיום 30.6.2025, שלפיה על הצדדים להביא את ראיותיהם לענין נסיבות התפיסה, המשיבה בחרה שלא לזמן עדים שעדותם היתה יכולה לשפוך אור על הפרשה, לרבות בעל המקצוע שפרץ למשאת, מפקחי המשיבה שנכחו במקום, או אף נציגי החברה זכריא ואיברהים. מחדל ראיתי זה עומד לחובתה. מכל מקום, נותר בליבי ספק באשר להצדקה לחיובו של המבקש בהוצאות התפיסה של המשאת שבבעלותו; בגדרי הדין הפלילי, ספק זה פועל לטובת המבקש.

סוף דבר

42. סיכומם של דברים, לאור הסכמתה של המשיבה לשחרור המשאת ללא תנאים מלבד התנאי של תשלום הוצאות התפיסה והאחסנה, ולאחר שמצאתי כי אין הצדקה לחייב את המבקש בהוצאות שנגרמו עקב התפיסה, ככל שאכן נגרמו - שוכנעתי כי יש לקבל את הבקשה ולהורות על שחרור המשאת מבלי לחייבו בתשלום עבור פריצה לרכב וגרירתו.

43. לצד זאת, בהתקיים עילת תפיסה, מצאתי לחייב את המבקש בתשלום דמי אחסון עבור הימים שבהם הוחזק כלי הרכב במגרש, החל ממועד התפיסה ועד למועד שבו הסכימה המשיבה לשחרורו (דהיינו, עשרה ימים). בנקודה זו הבאתי בחשבון כי המבקש היה נכון לשחרור המשאת במועד זה, אך סירובו לשלם את התשלום עבור הגרירה והפריצה - שהתברר כמוצדק - הוא שעיקב את שחרור המשאת. בהתאם לחישוב שהציג המבקש, שלא נסתר, מדובר ב-120 שקלים פלוס מע"מ לכל יום - וביחד 1,200 שקלים פלוס מע"מ.

44. למען הסר ספק, אין בכך כדי למנוע מהמשיבה לנקוט בהליך כנגד החברה להשבת הוצאות התפיסה, ככל שתידרש לשלם בעצמה למגרש. מובן כי איני מביעה כל עמדה בענין זה. כמו כן, מובן שאין בהחלטתי זו כדי למנוע ממפקד כוחות צה"ל באזור ליתן הוראות נוספות בהתאם לסמכותו לפי סעיף 64 לצו.

45. הבקשה מתקבלת אפוא. בהתחשב בהשתלשלות הדיונית, המשיבה תישא בהוצאותיו של המבקש בהליך זה בסך 3,000 שקלים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

המזכירות תמציא החלטתי זו בדחיפות לצדדים.

ניתנה היום, י"ז תמוז תשפ"ה, 13 יולי 2025, בהעדר
הצדדים.